

BEOORDELINGSRAPPORT

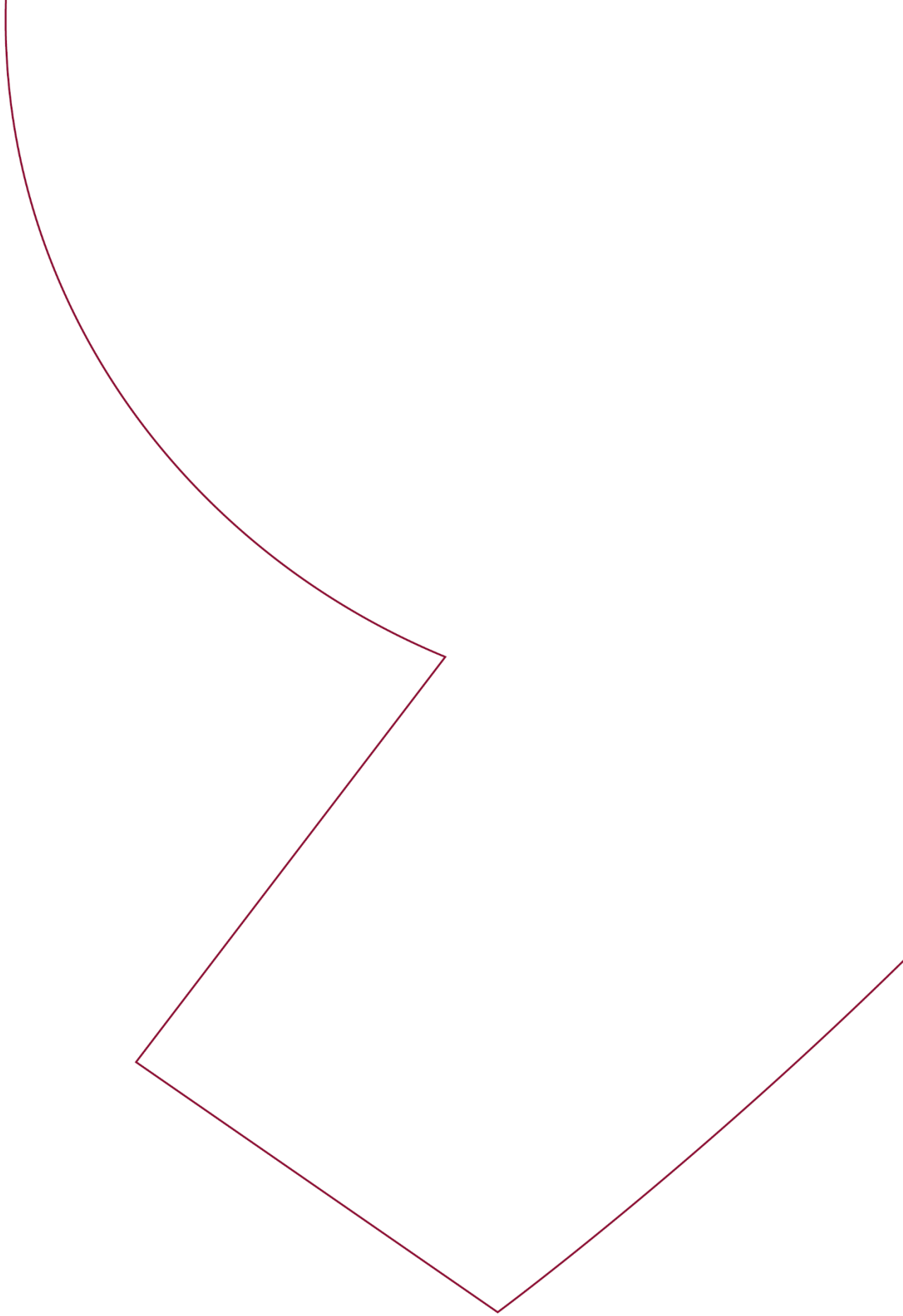
Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-masteropleiding

Educational Needs

voltijd/deeltijd

Christelijke Hogeschool Windesheim

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-masteropleiding

Educational Needs

voltijd/deeltijd

Christelijke Hogeschool Windesheim

CROHO nr.: 44103

Hobéon Certificering & Accreditatie

Datum

5 september 2023

Auditpanel

Drs. R. van der Herberg

Y. Richards-Vlam MSc

Dr. M. Hendriks

Dr. M. van Popta

E. Pelsers

Secretaris

Drs. G. Broers

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	7
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	23
6.	AANBEVELINGEN	24
BIJLAGE I	Scoretabel	25
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	26
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	30
BIJLAGE IV	Panelstamenstelling	31

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Christelijke Hogeschool Windesheim
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Master Educational Needs
registratienummer croho	44103
domein/sector croho	Pedagogisch hoger onderwijs
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Master
graad en titel	MEd
aantal studiepunten	60 EC
Afstudeerrichtingen/inhoudelijke profielen	Gedrag, Begeleiden, Leren en Leiderschap
locaties	Zwolle, Groningen, Enschede, Leeuwarden en Almere
varianten	Voltijd en deeltijd
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	12 april 2023

2. SAMENVATTING

MEN is binnen Hogeschool Windesheim een grotere masteropleiding. Jaarlijks starten honderden leraren met de opleiding (zie hierna). In de regel beschikken zij al over ruime onderwijservaring en zijn zij op zoek naar een theoretische verdieping om zich te specialiseren of om hun kennis te verbreden. De MEN-opleiding wil een bijdrage leveren aan kwaliteitsverbetering op het niveau van de individuele leerling, de klas, het team, de school en de schoolomgeving. Inclusie en een leven lang ontwikkelen vormen twee pijlers van de visie van de opleiding. De *master of education* (MEd) heeft het karakter van een specialiserende *post experience* master. Vaak krijgen afgestudeerden een andere functie aangeboden of zien zij hun takenpakket verder uitgebreid, verdiept of verbreed. Een beperkte groep studenten verlaat de onderwijsomgeving waarin zij werkzaam zijn en vindt emploti buiten het primair proces, bijvoorbeeld bij (adviseerende) onderwijsorganisaties. De MEN Windesheim werkt samen met de MEN Fontys en de MEN Hogeschool Utrecht (Seminarium voor Orthopedagogiek) in WOSO-verband¹. Inclusie is de leidraad voor alle drie opleidingen en de afstudeerrichtingen. De MEN Windesheim is bezig met een onderwijsinnovatie die zij kenschetst als “op weg naar een formatieve feedbackcultuur”, waarvan de ingrediënten in de opleiding aanwezig zijn.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De MEN baseert de door haar beoogde leerresultaten op de professionele masterstandaard, en het landelijk profiel dat in WOSO-verband is ontwikkeld. De afstudeerrichting ‘*Leadership in Education*’ baseert zich op de beroepsstandaarden voor schoolleiders po, vo en mbo. *Leadership in Education* krijgt door de MEN-context meer nadruk op onderwijskundig leiderschap. De beoogde leerresultaten voldoen dan ook aan de vereisten van oriëntatie en inhoud. Tevens sluiten zij aan op de eisen die het werkveld (waarmee de MEN een goede relatie onderhoudt) stelt aan afgestudeerde MEN’ers zoals ook blijkt uit de rollen en de leeruitkomsten die de opleiding hanteert. De beoogde leerresultaten zijn daarmee goed in het werkveld geborgd. Internationale referentiekaders hebben een rol gespeeld bij het definiëren van het masterniveau (NLQF niveau 7). De MEN kan nog duidelijker een toekomstvisie formuleren op de terreinen inclusie en diversiteit en dit in alle leerroutes goed uitwerken. De onderzoekscomponent is in het opleidingsprofiel verwerkt. Het werkveld geeft aan dat de beoogde leerresultaten het beoogde masterniveau representeren. De opleiding beschikt over een goed functionerende VAR die benut kan worden om nog preciezer de maatschappelijke bijdrage van de opleiding (bijv. op het terrein van kansenongelijkheid en inclusie) te articuleren.

Gelet op het bovenstaande, beoordeelt het auditpanel standaard 1 als ‘voldoet’.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

De MEN onderscheidt vier inhoudelijke profielen: gedrag, begeleiden, leren en leiderschap. Binnen elk profiel biedt zij leerroutes/leerplannen aan op basis van door het werkveld gewenste specialisaties. Daarnaast is er gelegenheid voor studenten om maatwerkleroutes te volgen op basis van hun voorkeur. Het curriculum is afgestemd op de doelgroep waar MEN zich op richt en staat in dienst van het primaire proces, met accenten gedrag, leren, begeleiden. Waar de Master Learning & Innovation (MLI) zich concentreert op het aansturen van teams, is de MEN meer gericht op het pedagogisch-didactische domein. De opbouw van het curriculum in de combinatie van inhoudelijke, diepgaande modules en de twee integrale lijnen zitten volgens het auditpanel goed in elkaar. Wel verdient de inhoudelijke doorontwikkeling van de opleiding weer meer prioriteit. Het docententeam is gedreven en gemotiveerd om de hoogste kwaliteit te leveren. In het leerplan borgt de MEN de dekking van de competenties en leeruitkomsten op adequate wijze. De opleiding kan de koppeling tussen leeruitkomsten en rollen nog verder verhelderen. Laat de leerroutes die MEN onderscheidt meer samenwerken. Studenten hebben volop gelegenheid om zich te profileren door inhoudelijke keuzes te maken en persoonlijke accenten te leggen in keuzebewijzen waarbij inhoud,

¹ WOSO: Werkverband Opleidingen Speciaal Onderwijs.

vorm en omvang geheel vrij zijn. Theorie en praktijk gaan samen, hetgeen studenten waarderen. De actualiteit van de literatuur is nog een punt van aandacht. Het didactisch concept sluit aan op de doelgroep waar de MEN zich op richt. Het gedreven, gemotiveerde docententeam is ruimschoots toegerust om de opleiding te verzorgen. Als essentieel beschouwt het auditpanel de wijze waarop het management de werkdruk en het ziekteverzuim onder docenten terugdringt zodat er meer 'lucht' ontstaat bij het docententeam om onderwijsinnovatie tot een goed einde te brengen. Het auditpanel heeft hier vertrouwen in, gelet op de maatregelen die het management en docententeam gezamenlijk hebben genomen en nemen, waaronder de teambijeenkomsten over werkdruk, aansturing en programmering, het aantrekken van nieuwe collega's en de benoeming van een nieuwe opleidingsmanager a.i. De opleiding maakt steeds meer gebruik van digitale hulpmiddelen.

Gelet op het bovenstaande, beoordeelt het auditpanel standaard 2 als 'voldoet'.

Standaard 3. Toetsing

Het eindniveau is leidend voor het ontwerp van het curriculum, maar de opleiding kan het verband tussen de leeruitkomsten en de niveaubepaling nog verder uitwerken. De beoordelings- en feedbackinstrumenten zijn ontworpen om de voortgang op weg naar het eindniveau te meten. Het auditpanel vindt dat de MEN een systeem van toetsen en beoordelen heeft ingericht dat de validiteit, betrouwbaarheid en, voor studenten, de transparantie waarborgt. Het werken met leeruitkomsten en leerwegonafhankelijk toetsen is nog deels in ontwikkeling maar de wijze waarop MEN dit thans hanteert beoordeelt het auditpanel als adequaat. Als positief beoordeelt het auditpanel het gegeven dat MEN in beeld heeft op welk terrein zij zich nog kan verder ontwikkelen. Zij betreft hierbij ook buiten de opleiding gelegen partijen. Het afstudeerprogramma kenmerkt zich door een centrale rol voor het portfolio en assessments en het zorgt ervoor dat de MEN-studenten op alle beoogde leerresultaten toetst. De opleiding bevindt zich in een innovatieproces dat zij als 'formatieve feedbackcultuur' kenschetst. De examencommissie is goed aangesloten op dit proces maar kan een nog proactievare rol nemen bij de ontwikkeling van borgingsinstrumenten. Zij is voldoende toegerust, de leden beschikken minstens over een BKE en voert haar (deels wettelijke) taken naar behoren uit. Het regelmatig kalibreren intern maar ook met externe partijen beschouwt het auditpanel als een goed initiatief.

Gelet op het bovenstaande, beoordeelt het auditpanel standaard 3 als 'voldoet'.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding MEN levert studenten af die het masterniveau representeren. Zij dienen als bewijs van dat masterniveau een aanzienlijk aantal producten te leveren dat, wat het auditpanel betreft, teruggebracht kan worden tot een beperkter aantal op de beroepspraktijk gerichte afstudeerproducten. De elementen die horen bij een praktijkonderzoeker trof het auditpanel aan bij de afstudeerwerken, waarbij onderzoeksmethodiek, gebruik van literatuur en validiteit en betrouwbaarheid in een aantal gevallen nog een aandachtspunt vormen. De impact van studentproducten op de beroepspraktijk kan toenemen. Deze is nu bescheiden. Tenslotte merkt het auditpanel op dat de opleiding zich nog nadrukkelijker kan onderscheiden bij haar eindwerken van de MLI. De MEN-modules bieden daartoe voldoende aanknopingspunten.

Gelet op het bovenstaande, beoordeelt het auditpanel standaard 4 als 'voldoet'.

Algemene conclusie:

De opleiding beschikt over goed vormgegeven curriculum, verankerd in (inter)nationale kaders. Het team docenten is ruimschoots toegerust door hun vakinhoudelijke kennis en kennis van de beroepspraktijk, om de opleiding te verzorgen. De praktijkgerichtheid van de MEN is hoog, de studentgecentreerdheid staat eveneens hoog in het vaandel. Daarmee leidt de hbo-master Educational Needs professionals op die voldoende gekwalificeerd zijn op masterniveau. Voor alle

standaarden voldoet de opleiding voor de opleidingslocaties Zwolle, Groningen, Enschede, Leeuwarden en Almere in de varianten voltijd en deeltijd aan de basiskwaliteit zoals beschreven in het Beoordelingskader 2018 van de NVAO.

Op basis van de beslisregels van de NVAO komt het panel tot het algemene eindoordeel 'positief' voor de hbo-masteropleiding Educational Needs en adviseert de NVAO de accreditatie van deze opleiding in de varianten voltijd en deeltijd te continueren.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter op 5 september 2023.

3. INLEIDING

Op 1 januari 2011 is het domein Bewegen en Educatie gevormd. Binnen dit domein biedt Hogeschool Windesheim een breed palet hbo-bacheloropleidingen tot leraar aan, en een universitaire pabo in samenwerking met de Vrije Universiteit. Naast de bacheloropleidingen kent het domein, behalve de MEN, nog vier masters: de masters Learning & Innovation, Leraar Godsdienst, Lichamelijke Opvoeding en Sportpedagogiek en Psychomotorische Therapie. De masters Educational Needs en Learning & Innovation vormen binnen het domein een Resultaatverantwoordelijke Eenheid Masters (RVE masters). Hogeschool Windesheim biedt deze hbo-masteropleiding aan op de locaties Zwolle, Groningen, Enschede, Leeuwarden en Almere.

MEN is binnen Hogeschool Windesheim een grotere masteropleiding. Jaarlijks starten honderden leraren met de opleiding (zie hierna). In de regel beschikken zij al over ruime onderwijservaring en zijn zij op zoek naar een theoretische verdieping om zich te specialiseren of om hun kennis te verbreden. De MEN opleiding wil een bijdrage leveren aan kwaliteitsverbetering op het niveau van de individuele leerling, de klas, het team, de school en de schoolomgeving. Inclusie en een leven lang ontwikkelen vormen twee pijlers van de visie van de opleiding. De MEN heeft vier inhoudelijke profielen: gedrag, begeleiden, leren en leiderschap. Binnen elk profiel biedt de MEN leerroutes/leerplannen aan op basis van door het werkveld gewenste specialisaties. Daarnaast is er gelegenheid voor maatwerk-leerroutes op basis van studentvoorkeuren. Elke leerroute werkt toe naar hetzelfde generieke eindniveau; het behalen van de mastergraad staat daarin centraal. De primaire gerichtheid op het verbeteren van het lesgeven in de klas is voor 75 procent van de leraren de motivatie om een professionele master te volgen. Sinds 2021 vormen (aankomend) leidinggevenden die zich willen kwalificeren tot schoolleider een nieuwe doelgroep.

Windesheim MEN bestaat uit een masterprogramma van 60 credits, dat in één jaar in voltijd en deeltijd te volgen is. Als voltijd- en deeltijdprogramma neemt het twee jaar in beslag. De afgelopen jaren was er geen belangstelling voor een voltijdvariant. De studenten die zich inschrijven, komen voornamelijk uit de omgeving van Zwolle. Tweedejaarsstudenten kunnen hun masterproject-begeleiding op een leslocatie naar keuze volgen. De opleiding heeft nu in Groningen negentien tweedejaarsstudenten en in Enschede acht. De overige locaties hebben geen groepen vanwege te weinig belangstelling. Elke student kan het programma geheel zelfstandig volgen via de elektronische leeromgeving (ELO).

In dit verband merkt het auditpanel het volgende op. Op basis van het aantal lerarenbeurzen dat wordt toegekend, is er landelijk een dalende trend in het aantal studenten dat een educatieve masteropleiding volgt. Dit is ook terug te zien in de instroomcijfers van deze RVE. De populatie studenten was in 2017 bij de MEN 548 en bij de MLI 93. In 2022 is dit bij de MEN 267 en bij de MLI 75. De steile daling van de laatste jaren is volgens de veldadviesraad van de MEN mogelijk te wijten aan het lerarentekort en de daaruit voortkomende werkdruk op scholen. Daarnaast zijn wellicht de meest ambitieuze leraren inmiddels opgeleid en ziet de groep die nog geen master heeft gevolgd op tegen het niveau en de studielast of toont geen ambitie (zie verder deze rapportage onder standaard 2).

Aanbevelingen accreditatie MEN 2017

Aanbeveling 1:

De behandelde thema's in het praktijkonderzoek blijven doorgaans kleinschalig: veelal binnen de school, soms binnen een klas en met een beperkt aantal leerlingen. Het auditpanel beveelt de opleiding aan om ook het schoolsysteem, onderwijsconcepten en de uitgangspunten van passend onderwijs hierbij te betrekken.

Maatregel opleiding:

De opleiding heeft de thematische onderzoeksgroepen in eerste instantie doorontwikkeld. Uit een grootschalig uitgevoerd onderzoek onder werkgevers en alumni blijkt dat een 'klassiek' uitgevoerd afstudeeronderzoek als bewijs om de onderzoeksvaardigheden aan te tonen niet de meest gewenste vorm is. De doorwerking van de onderzoeken naar de praktijk was te weinig in verhouding tot de inspanning. Voor de MEN betekende dit dat zij vanaf 2018 gingen werken met afstudeerprojecten waarin studenten hun onderzoeksvaardigheden en rol van master op schoolniveau aantonen. Vanaf cohort 2022 hebben studenten vormvrijheid in het aantonen van hun eindniveau.

Aanbeveling 2:

Het aantal contacturen is beperkt. Het auditpanel geeft de opleiding in overweging te checken of er wellicht te veel eigen werkplek in de opleiding zit; zijn studenten dan nog in staat om problemen in een breder kader te plaatsen.

Maatregel opleiding:

De opleiding heeft de verdeelsleutel in beschikbare middelen ten gunste van de contacttijd gewijzigd. In de situatie van 2017 besteedde MEN verhoudingsgewijs veel tijd aan summatief beoordelen (37 procent). Bij summatief beoordelen kijkt de docent achter het eigen bureau werkstukken na. Het summatief beoordelen is vanaf cohort 2022 teruggebracht naar 16 procent. Dit levert tijdwinst op die ten goede komt aan de contacttijd. Ook is de contacttijd geïntensiveerd door het invoeren van grootschalig onderwijs in de vorm van onderzoekspractica.

Aanbeveling 3:

Het auditpanel, de opleiding en het werkveld wijzen t.a.v. het niveau van de werkveldassessoren op de mogelijkheid tot meer verdieping. Van de werkplek wordt een vanzelfsprekend positief leereffect voor de professional master verondersteld. Het panel ziet het als een uitdaging om dat beter te zekeren.

Maatregel opleiding:

Het niveau van de werkveldassessoren is geborgd door jaarlijkse scholing die een voorwaarde is om als werkveldassessor ingezet te worden.

Aanbeveling 4:

De opleiding en/of de examencommissie kan de kwaliteit van de werkplek nadrukkelijker tegen het licht houden. Daarbij kan het gaan over de rechten en plichten van een stageverlenende onderwijsinstelling op het terrein van de onderwijsleerplekken.

Maatregel opleiding:

De opleiding heeft deze aanbeveling ter harte genomen in een verbeterde tripartite overeenkomst waarin de basiseisen aan de kwaliteit van de leerwerkplek zijn vastgelegd. Ook vinden er sinds 2020 ambitiegesprekken tussen student, opleiding en leerwerkplek plaats.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

Profilering opleiding MEN en beoogde leerresultaten

In 2016 heeft het Werkverband Opleidingen Speciale Onderwijszorg een landelijk profiel ontwikkeld voor de master Educational Needs (hierna: MEN) dat als volgt luidt.

'De master is in het educatieve domein een professional op het gebied van ondersteunings- en onderwijsbehoeften van individuen, groepen, organisaties en systemen. De master geeft vanuit een eigen visie op onderwijs, in dialoog en samenwerking met betrokkenen, vorm en inhoud aan het onderwijs en de eigen beroepsrol. De master werkt kritisch onderzoekend en planmatig aan onderwijsvoorwaarden en ontwikkelingskansen voor alle leerlingen (kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming) in een zo inclusief mogelijke onderwijssetting. De master houdt daarbij rekening met de perspectieven van het individu, de organisatie en de omgeving. De master onderbouwt als reflectieve practitioner keuzes vanuit normatieve professionaliteit en theoretische inzichten.'

De professionele masterstandaard (2019), en het landelijk profiel vormen de basis voor het Windesheim MEN-curriculum. Het MEN-profiel is verder gebaseerd op:

- theorie en opvattingen van wetenschappers en praktijkexperts uit het (internationale) werkveld;
- een analyse van op inclusie gebaseerde beroepsprofielen binnen Europa.

Daarnaast is het profiel opgesteld vanuit een visie op de specialisaties Leren, Begeleiden en Gedrag waarbij beroepsverenigingen, de PO-Raad en de VO-raad betrokken waren. De specialisatie 'Leadership in Education' baseert zich tevens op de beroepsstandaarden voor schoolleiders po, vo en mbo.

De beoogde leerresultaten zijn door het beroepenveld gevalideerd en geijkt aan de landelijke en internationale vereiste leerresultaten zoals beschreven in de Dublindescriptoren en in de professionele masterstandaard. Het vereiste niveau is gevalideerd op het NLQF-niveau 7. De beoogde leerresultaten voldoen aan de eisen voor registratie bij beroepsverenigingen en schoolleidersregisters. MEN heeft de beoogde leerresultaten per leerroute uitgewerkt in een beoordelingsinstrumentarium. De MEN afgestudeerde beschikt bij het afstuderen over kennis van duurzaam leren, praktijkgericht onderzoeken, professionalisering en onderwijsontwikkeling. Omdat 'inclusie' (zie standaard 2) het hart vormt van de opleiding, adviseert het auditpanel de opleiding om een toekomstvisie te formuleren op de terreinen inclusie en diversiteit en dit in alle leerroutes uit te werken. Ook kan de opleiding haar maatschappelijke opdracht/bijdrage nog duidelijker formuleren en deze ook naar alle voor de opleiding relevante partijen communiceren, bijvoorbeeld rondom

maatschappelijke ongelijkheid en de bijdrage van het onderwijs dit te minimaliseren. Betrek hierbij ook het werkveld, waaronder de veldadviescommissie.

Ten aanzien van de beoogde leerresultaten stelt het auditpanel het volgende puntsgewijs vast:

- De leerresultaten zijn ingebed in een theoretisch kader dat MEN per leerroute heeft uitgewerkt in een visie.
- Vanaf het cohort 2022 concretiseert MEN de beoogde leerresultaten per specialisme met narratieven (beschrijvingen van fictieve alumni)².
- Tijdens de Windesheim MEN *Midterm* maart 2021 en het Validatiecongres MEN Windesheim in februari 2022 hebben het werkveld, experts en wetenschappers de rollen en leeruitkomsten inclusief de borging van het eindniveau bestudeerd en vervolgens deze gevalideerd.
- Studenten leggen zelf accenten in hun MEN-rolontwikkeling, het eindniveau staat echter vast.

Bijdrage werkveld aan de MEN

Om het curriculum actueel te houden, hanteert de MEN een zesjaarlijkse evaluatie- en validatiecyclus masters waarbij de cycli voor de MEN en MLI in elkaar vervlochten zijn. Achtergrond hierbij is dat beide masters op deze wijze van elkaar kunnen profiteren. Het beroepenveld is jaarlijks betrokken bij de evaluatiecyclus waarbij de MEN afstemt met de beroepsverenigingen, de tweejaarlijkse evaluatie via de toetskwaliteitsmeter. Ook is er een driejaarlijks validatiecongres met vertegenwoordigers uit het werkveld (in termen van de opleiding: de veldadviesraad (VAR) waarbij de opleiding ontwikkelingen in het onderwijs en werkveld met representanten uit het MEN werkveld bediscussieert. De MEN participeert in het Consortium Psychosociale ADHD Interventies hetgeen een bijdrage levert aan de inhoudelijke component van actuele kennis uit het GGZ-veld aan het MEN profiel Gedrag. Het auditpanel stelt samenvattend vast dat de MEN het werkveld in voldoende mate bij de opleiding betreft en hier opleidingsrelevante ontwikkeling 'ophaalt'.

De opleiding heeft een goed functionerende VAR die zij volgens het auditpanel kan benutten om nog preciezer de reeds genoemde maatschappelijke bijdrage van de opleiding (bijv. op het terrein van kansenongelijkheid en) te articuleren.

Rollen en leeruitkomsten

In aansluiting op recente ontwikkelingen in het hoger onderwijs waarbij hbo-opleidingen overschakelen van doelstellingen/competenties naar leeruitkomsten, kiest MEN ervoor om vanaf het cohort 2022 studenten op te leiden vanuit drie beroepsrollen met de bijbehorende eenheden van leeruitkomsten³. Deze rollen en leeruitkomsten heeft de MEN beschreven in de Onderwijs- en Examenregeling (OER) en in het Opleidings- en Toetsingskader, zo stelt het auditpanel vast. Hierna volgt ter illustratie in schemavorm een overzicht van de MEN-rollen en, eveneens in schemavorm, een overzicht van de opbouw van de leeruitkomsten.

Rollen leerroutes⁴ Leren, Gedrag en Begeleiden:
Inhoudelijk specialist (leeruitkomsten zijn inhoudelijk leerroutespecifiek)
Praktijkgericht onderzoeker (generiek)
Teacher leader (generiek)
Rollen leerroute Leadership in Education:
De strategische schoolleider (specifiek)

² De narratieven zijn een combi van leerresultaten (eerder gerealiseerd dan beoogd) en doorwerking in de praktijk. De opleiding zou dit kunnen voortzetten met echte alumni. En als zij er genoeg heeft per specialisme, ook over de narratieven heen kijken wat generiek is voor het specialisme en wat meer specifiek.

³ Tot 2022 werkte de MEN met een generiek competentieprofiel.

⁴ Zie standaard 2 voor een beknopte beschrijving van de leerroutes.

De onderzoekende schoolleider (generiek)
De ecologische schoolleider (specifiek)

Overzicht MEN rollen.

Expertrol gedrag/leren/begeleiden (specifiek):	Rol praktijkgericht onderzoeker (generiek):	Rol strategisch schoolleider (specifiek) leidinggeven aan:
Expertkennis	Onderzoekende houding	Visiegestuurd werken
Analyseren	Theorie en synthese	De ontwikkeling van medewerkers
Ontwerpen	Sociale kennisconstructie	Schoolontwikkeling
Gefundeerd handelen	Doorwerking	Onderwijskwaliteit
Teacher agency	Rapportage en communicatie	Samenwerking met de omgeving

Overzicht opbouw leeruitkomsten.

Het auditpanel stelt vast dat zowel de rollen als de leeruitkomsten aansluiten op de actuele beroepspraktijk. In het 'leeruitkomstencurriculum' werkt de MEN met leerroutespecifieke leeruitkomsten naast generieke rollen en leeruitkomsten. Wel kan de opleiding volgens het auditpanel de koppeling tussen leeruitkomsten (waar geen sprake is van niveaus) en rollen (wel sprake van niveaus) verhelderen. Verder blijkt dat de leeruitkomsten behorend bij praktijkgericht onderzoek voor alle profielen gelijk zijn. De precieze niveaubepaling van de kwaliteit van de leeruitkomsten op basis van deze referentiekaders verdient nog de aandacht van beoordelaars en examencommissie. Van belang is dat de opleiding hierop blijft inzetten.

Evaluaties onder studenten en werkveld laten zien dat de beoogde leerresultaten het masterniveau representeren en dat de opleiding goed aansluit op de beroepspraktijk. Interviews onder alumni tonen verder aan dat zij de impact van de MEN op hun professionele rolontwikkelingen weten te waarderen. Gedurende de audit ontstond dit beeld ook bij het auditpanel.

Weging en Oordeel

De MEN baseert de door haar beoogde leerresultaten op de professionele masterstandaard en het landelijk profiel dat in WOSO-verband is ontwikkeld. De afstudeerrichting Leadership in Education baseert zich tevens op de beroepsstandaarden voor schoolleiders po, vo en mbo. Leadership in Education krijgt door de MEN-context meer nadruk op onderwijskundig leiderschap. De beoogde leerresultaten voldoen dan ook aan de vereisten van oriëntatie en inhoud. Tevens sluiten zij aan op de eisen die het werkveld (waarmee de MEN een goede relatie onderhoudt) stelt aan afgestudeerde MEN'ers zoals ook blijkt uit de rollen en de leeruitkomsten die de opleiding hanteert. De beoogde leerresultaten zijn daarmee goed in het werkveld geborgd. Internationale referentiekaders hebben een rol gespeeld bij het definiëren van het masterniveau (NLQF niveau 7). De MEN kan nog duidelijker een toekomstvisie formuleren op de terreinen inclusie en diversiteit en dit in alle leerroutes goed uitwerken. De onderzoekscomponent is in het opleidingsprofiel verwerkt. Het werkveld geeft aan dat de beoogde leerresultaten het beoogde masterniveau representeren. De opleiding beschikt over een goed functionerende VAR die benut kan worden om nog preciezer de maatschappelijke bijdrage van de opleiding (bijv. op het terrein van kansenongelijkheid) te articuleren.

De opleiding voldoet op Standaard 1 aan de vereisten van basiskwaliteit, op grond waarvan het panel deze standaard beoordeelt als 'voldoet'.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*).

Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

Bevindingen

Profielen en leerroutes

De doelgroep waar de MEN zich op richt bestaat uit studenten die in het onderwijs werkzaam zijn en die zich willen specialiseren binnen een specifiek domein of profiel. De MEN onderscheidt vier profielen: Gedrag, Begeleiden, Leren en Leiderschap. Binnen ieder profiel biedt zij leerroutes (specifieke leerplannen) aan: Expert rekenwiskunde/dyscalculie, Expert N2 nieuwkomersonderwijs en culturele diversiteit, Expert taal en dyslexie, *Leadership in education*, Begeleider in het Onderwijs, Gedragsspecialist. Een korte illustratie, dus geen volledige uitwerking, van deze leerroutes:

- Expert rekenwiskunde/dyscalculie:
De uitdaging van de masterexpert rekenwiskunde en dyscalculie ligt in het op zoek gaan naar rekenhandelingen die wél lukken en die de maatschappelijke redzaamheid bevorderen door het vinden van een daarbij passende aanpak met commitment van de leerling.
- Expert NT2 nieuwkomersonderwijs en culturele diversiteit:
Het leren van een tweede taal vindt plaats in een rijke taalomgeving zonder daarbij de eigen taal volledig 'uit te schakelen'. Aandacht voor meertaligheid als *scaffold* en taalsensibilisering hoort er in het onderwijs aan nieuwkomers bij.
- Expert taal en dyslexie:
Leer- en ontwikkelingsprocessen kunnen met elkaar in evenwicht worden gebracht door vanuit interessante contexten in te zoomen op meer instrumentele vaardigheden, zoals werkwoordspelling, spelling of grammatica.
- Leadership in education:
Het streven van deze leerroute is ervoor te zorgen dat de student zich ontwikkelt tot schoolleider met een sterke morele gerichtheid. Strategisch handelen leidt tot tastbare resultaten en is ingebed in deze moraliteit.
- Begeleider in het onderwijs:
De focus als master Begeleider in onderwijs ligt op de kwaliteit van leren en ontwikkelen op school. Centraal staat het ontwikkelen van de leraar als full professional partner en het team als professional kapitaal.
- Gedragsspecialist:
Samen met leerlingen, ouders en mogelijk aanwezige hulpverlening maakt de student vanuit verschillende perspectieven en in gezamenlijke afstemming passende keuzes die gericht zijn op inclusie.

Voor iedere leerroute geldt dat deze toewerkt naar eenzelfde generieke eindniveau; het behalen van de mastergraad staat daarbij centraal. Elk profiel bestaat uit een generiek deel, dat voor alle profielen hetzelfde is, en een specialistisch deel, dat per profiel verschilt. Een profiel kan meerdere leerroutes hebben, de leerroutes rond taal en rekenen vallen onder het profiel 'Leren'. Formeel geldt

dat de inhoud van door de student gevolgde leerroute beschreven staat op het getuigschrift-supplement. Het auditpanel stelt vast dat de leerroutes in voldoende mate aansluiten op ontwikkelingen in het onderwijs. Zo is er steeds meer behoefte aan kennis op de terreinen lees- en rekenproblemen. Door het aanbieden van twee leerroutes die zich hier op richten, sluit de opleiding aan op behoefte vanuit het onderwijswerkveld aan meer expertise op deze terreinen. Binnen iedere leerroute staat een set actuele en relevante kernconcepten centraal. Deze kernconcepten zijn gerelateerd aan de onderliggende visies die zijn uitgewerkt in het door het auditpanel bestudeerde en als adequaat beoordeelde Opleidings- en toetskader 2017-2022. Wel is het auditpanel van mening dat er meer samengewerkt kan worden tussen de leerroutes, zowel op de opleiding als in het werkveld waar studenten aan opdrachten werken. Daar vinden innovaties plaats die wellicht voor alle leerroutes van belang zijn.

Instream

De studentenpopulatie van de MEN bestaat uit werkende docenten. De inhoud en vormgeving van het programma sluiten direct aan op de doelgroep volwassen professionals met bij voorkeur minimaal drie jaar relevante ervaring in het onderwijs. Zoals eerder in deze rapportage gemeld, is het aantal MEN studenten afgelopen jaren fors afgenomen, van 548 in 2017 naar 267 in 2022. Mogelijke redenen voor deze terugloop zijn daarbij aangegeven. Rendementscijfers laten zien dat een meerderheid van de studenten binnen de nominale studietijd afstudeert. Een beperkt aantal studenten verlaat de opleiding voortijdig omdat ze moeite heeft met het niveau of vanwege privéomstandigheden.

Studentgecentreerd onderwijs

Het auditpanel stelt vast dat studentgecentreerdheid een van de kenmerken is van de opleiding. Dit blijkt uit de volgende waarnemingen door het auditpanel:

- De MEN onderschrijft het bestuursakkoord flexibilisering lerarenopleidingen uit 2020. Dit betekent dat studenten regisseur zijn van hun ontwikkeling en zij op basis van een persoonlijk leerplan studeren binnen een '*community of learners*' waarbij studenten elkaar feedback geven. De MEN geeft haar studenten de gelegenheid om hun eigen leerproces vorm te geven. Maatwerk staat hierbij centraal, zo blijkt uit het gesprek dat het auditpanel voerde met studenten.
- Persoonlijke ontwikkelvragen en vraagstukken uit de beroepscontext staan bij de MEN centraal. Studenten reguleren daarbij hun eigen leerproces. De opleiding ziet studenten als 'regisseurs van hun eigen leren'. Om regisseur te kunnen zijn, hebben studenten regelmatig informatie nodig over de kwaliteit van hun prestaties. Dit vraagt van docenten dat zij zich richten op het bevorderen van 'feedbackgeletterdheid' bij henzelf en bij studenten. Hiermee bedoelt de opleiding het waarderen, interpreteren en verwerken van feedback. Een formatieve feedbackcultuur karakteriseert de leeromgeving. Studenten onderschrijven dit tijdens de audit.
- In het onderwijs staan het bevorderen van gefundeerd handelen en het doorgronden van de congruentie tussen kennis, handelen en opvattingen centraal. De opleiding stuurt de inhoud, onderwijsvormen, onderwijsprogrammering en toetsen. De student stuurt zelf op tempo, leerplan en vormkeuze van de bewijzen in het portfolio. Tot cohort 2022 bood de MEN een competentiegericht programma aan. Vanaf cohort 2022 een leeuikkomstgericht curriculum. Dit heeft geen directe impact op de inhoudelijke content zoals uitgewerkt in het opleidings- en toetskader.

Actualiteit curriculum

De opleiding draagt er zorg voor dat het curriculum het masterniveau representeert evenals de actualiteit van het vakgebied. Zo houdt de MEN de inhoud van het onderwijs *up-to-date* door (internationale) wetenschappelijke kennis in het curriculum te verwerken. Het docententeam speelt hierin, onder leiding van de curriculumcommissie, een belangrijke rol. Wel geven docenten desgevraagd aan dat de inhoudelijke doorontwikkeling de afgelopen jaren geen voorrang heeft

gehad en dit wel weer prioriteit moet krijgen. Het auditpanel sluit zich hierbij aan. Daarnaast toetst de MEN tijdens activiteiten met het werkveld, alumni en door middel van (internationale) uitwisseling de actualiteit van het curriculum. Actuele praktijkvraagstukken spelen een belangrijke rol als input voor casuïstiek, opdrachten en afstudeerproducten. Uit het eerder genoemde bekwaamhedenonderzoek 2020 blijkt een hoge waardering voor de actualiteit van het curriculum.

Diversiteit

De MEN besteedt expliciet aandacht aan culturele diversiteit en internationalisering (CDI) om op deze wijze studenten en docenten een actueel intercultureel en internationaal perspectief te bieden op complexe vraagstukken op hun vakgebied. CDI is geen doel op zich, maar veel meer een middel om op te leiden, rekening houdend met het feit dat onderwijs een dimensie heeft van culturele diversiteit en internationalisering. Het vormt een verplicht onderdeel van het curriculum; MEN toetst dit in een assessment op summatieve wijze. De MEN biedt als extra dimensie in het curriculum studenten gelegenheid om samen deel te nemen aan een georganiseerde CDI-reis die qua scope past bij haar visie op leren en inclusie. Elke student meet bij aanvang van de studie zijn of haar eigen CDI-competenties aan de hand van een scan die wordt uitgevoerd. De aandacht voor CDI is ook zichtbaar in de voorgeschreven internationale kennisbronnen en de voor studenten voorgeschreven *intercultural readiness-scan*. De MEN heeft het CDI curriculumonderdeel uitgewerkt in een elektronische leeromgeving. Er zijn twee varianten: *CDI@home* en *CDI@abroad*. Voor internationale uitwisseling heeft het domein Bewegen en Educatie bilaterale contracten met zes EU-partners. De opleiding kan samen met partners een *Blended Intensive Programme* (Erasmus+) overwegen.

Opleidingscommissie

De MEN beschikt over een opleidingscommissie met een drieledig takenpakket:

- Bewaken van en adviseren over de opleidingskwaliteit op basis van onder andere studentenenquêtes, evaluaties en informatie uit bezoeken aan panelgesprekken.
- Jaarlijks adviseren ten aanzien van OER/Studentstatuut aan het management en de domeinraad Bewegen en Educatie.
- Jaarlijks terugrapporteren over de uitvoering van de OER aan de directeur Masters.

Vier studenten maken deel uit van de opleidingscommissie, naast een voorzitter en twee docenten. De opleidingscommissie MEN is onderdeel van de gemeenschappelijke opleidingscommissie van MLI en MLE, waarbij MLE geen zelfstandige croho-opleiding is, maar een leerroute. Van belang is wel dat de MEN de opleidingscommissie al in een vroege fase betreft bij kritische processen; dit is nu nog niet altijd het geval zo is het auditpanel tijdens de audit gebleken. Ter nuancering merkt het auditpanel nog op dat er sprake is van een korte 'doorlooptijd' van OC-leden binnen langjarige innovatieprocessen.

Leeruitkomsten

Het werken en toetsen aan de hand van leeruitkomsten is een recente ontwikkeling bij de MEN. In 2019 begon zij met het ontwerpen van beroepsproducten als leeruitkomst. Om recht te doen aan het concept 'leeruitkomsten' heeft de MEN het denken in voorgeschreven beroepsopdrachten verlaten en volgt zij de aanwijzingen van de NVAO waarbij leeruitkomsten 'goed werkend scharnier' vormen tussen de leerresultaten, de leeractiviteiten en de (leerwegaafhankelijke) toetsing. Leeruitkomsten krijgen dan de functie van eindkwalificaties, maar zijn anders geformuleerd. De MEN heeft in een overzicht de rollen van de afgestudeerde MEN'er en leeruitkomsten gekoppeld. Dit is volgens het auditpanel op een inzichtelijke wijze gebeurd. Ter illustratie twee voorbeelden:

- Voor de rol als inhoudelijk expert begeleiden in het onderwijs gelden onder andere als leeruitkomst:
 - Je analyseert het onderwijs in je (eigen) praktijk en betreft je collega's als mede-eigenaar bij het analyseren.
 - Je demonstreert een actueel geïntegreerd kennisrepertoire over duurzaam leren. Met deze kennis onderbouw je de begeleiding van de ontwikkeling van

onderwijsprofessionals met de bedoeling het pedagogisch-didactisch repertoire op klas- en schoolniveau te bevorderen.

- Voor de rol als praktijkgericht onderzoeker gelden onder andere de volgende leeruitkomsten:
 - Je demonstreert dat je je onderzoekende houding bewust bekwaam inzet met de intentie om je professioneel te ontwikkelen.
 - Je zet praktijkgericht onderzoek weloverwogen in als leerstrategie om te werken aan onderwijs- en schoolontwikkeling waarbij je methodologisch correcte, nieuwe kennis construeert door interactie met de omgeving.

Studenten kunnen individueel werken aan leeruitkomsten, maar de MEN biedt ook een programma aan in de vorm van een *student journey*, dat hen de mogelijkheid biedt om in een groep en met systematische begeleiding de leeruitkomsten te verwerven.

Het curriculum en de onderzoekscomponent

In het curriculum is ruim aandacht voor de balans en de verbinding tussen theorie en vraagstukken uit de onderwijspraktijk van de studenten. Recente vernieuwingen zijn (1) een nieuwe lijn academische en onderzoeksvaardigheden (A&O-lijn) en (2) de verdere ontwikkeling van de lijn integrale ontwikkeling (IO-lijn). De A&O-lijn zorgt er voor dat studenten vanaf de tweede helft van hun studie zelfstandig praktijkgericht onderzoek kunnen uitvoeren. Iedere student kan tijdens de tweede helft van de opleiding terugvallen op de A&O-lijn en heeft recht op drie uur specifieke feedback op de rol van praktijkgericht onderzoeker. De student maakt kennis met praktijkgericht onderzoek, de methodologie van praktijkgericht onderzoek en co-creatie in praktijkgericht onderzoek. Bij dit laatste werkt de student samen bij onderzoek, begeleidt hij een praktijkgericht onderzoek in de school en geeft hij blijk van een onderzoekende houding. De A&O lijn verdient nog nadere beschouwing als het gaat over de verdere ontwikkeling daar waar het gaat om: welk onderzoek, in welke leerroute, op welk moment.

Binnen het masterproject 'Onderzoeksmatig werken aan onderwijs- en organisatieontwikkeling' wordt de student begeleid (1) bij het zelfstandig uitvoeren van een kleinschalig verander-/verbeterproces waarbij (2) de uitkomsten gericht zijn op het verbeteren van de onderwijskwaliteit en (3) borging en kennisdeling van belang zijn. Dit zijn tevens de leeruitkomsten die centraal staan binnen het masterproject. Voorbeelden van masterprojecten zijn: behouden van startende, ambitieuze leerkrachten in het onderwijs, het vergroten van eigenaarschap bij rekenen in het primair onderwijs en het inzetten van bewegend leren in de bovenbouw van het primair onderwijs.

Het curriculum kende tot 2022 de volgende studieopbouw:

- de MEN bood het 60 EC-curriculum in twee deeltijdjaren aan, verdeeld over vijf modules, het masterproject en competentie-examens.
- tijdens de competentie-examens tonen studenten hun integrale ontwikkeling aan met competentiebewijzen uit modules, internationalisering, vrije ruimte (keuzeprogramma) en als extra verrijking een reeks extracurriculaire masterclasses en leergangen.
- de lijn Integrale ontwikkeling vormde het hart van de opleiding waarin alle onderdelen samenkwamen.

Vanaf 2022 heeft de MEN het curriculum op de volgende punten gewijzigd:

- het 60 EC- curriculum is verdeeld over zeven modules. Twee daarvan kunnen betrekking hebben op het uitvoeren van een masterproject.
- binnen alle leerroutes liggen minimaal vier modules vast in een leerplan. EC's zijn niet gekoppeld aan modules, maar kent de MEN toe bij integrale rol assessments (IRAS).
- tijdens IRAS tonen studenten hun integrale ontwikkeling aan met beroepsproducten die horen bij modules, internationalisering, profileringsruimte en/of extra curriculaire masterclasses.

De integrale ontwikkellijn (IO-lijn) vormt de rode draad in het curriculum. Zij heeft een kleinschalig intensief karakter waarbij docenten groepen begeleiden van ongeveer tien studenten, de *communities of learning*. De begeleiding begint docentgestuurd en gaat zo snel mogelijk over naar meer studentsturing. Voorbeelden van bouwstenen van de IO-lijn zijn vormen van intervisie, activiteiten in de beroepspraktijk, persoonlijke begeleidingsgesprekken en peerfeedback. Studenten waarderen de studiecoaches voor de mate waarin zij een bijdrage leveren bij hun ontwikkeling als professional. In de modules van het eerste jaar ligt het accent op het vergroten van de inhoudelijke expertrol; in het tweede jaar gaat het om de ontwikkeling van de integrale masterrol.

De curriculumcommissie geeft in afstemming met het werkveld richting aan de inhoudelijke ontwikkeling van het curriculum. Het leerplan en de voorgeschreven literatuur stelt de curriculumcommissie vast en stelt daarbij eisen aan het niveau, de relevantie en de internationale scope van de voorgeschreven literatuur. Deze liggen vast in de Handleiding moduleontwikkeling. Het auditpanel stelt vast dat de opleiding nog actuelere literatuur kan voorschrijven/gebruiken. Maak meer gebruik van reviews, zo suggereert het panel verder.

Studentevaluaties laten zien dat de waardering voor het curriculum en de docenten hoog is. Tevens waarderen studenten de praktijkrelevantie van de meeste modules als hoog

Didactiek

In het didactisch concept speelt de werkplek van de studenten een sleutelrol. De transfer tussen theorie en praktijk vindt plaats door de verwevenheid van het binnen- en buitenschoolse curriculum. Het opleidingsparadigma doet recht aan de wijze waarop ervaren professionals leren. Daarbij wordt zelfstandigheid vereist in het werken in een complexe werksetting als leeromgeving. De studenten ontwerpen op basis van de synthese van theorie en contextanalyses effectief en motiverend onderwijs, experimenteren daarmee en evalueren dit met de bedoeling om bij te dragen aan duurzame onderwijsverbetering in de eigen praktijk. Om te zorgen voor voldoende kwaliteit van leren in de praktijk maakt de MEN in een tripartiete leerwerkplekovereenkomst afspraken ten aanzien van het leren van de student in de beroepspraktijk. Jaarlijks komen de begeleiders naar de (verplichte) leerwerkplekavond om verwachtingen omtrent de kwaliteit van het werkplekleren te bespreken.

MEN-team

Het MEN-team bestaat uit een tweehoofdig MT, een kerndocententeam en een flexibele schil. In het aannamebeleid staan kwalificatie (minimaal master), relevante praktijkervaring, onderzoekservaring en diversiteit in teamopbouw centraal. Alle docenten zijn (of worden) gecertificeerd assessor en hebben minimaal hun basiskwalificatie examinering behaald. Er zijn drie PhD's, één docent in de PhD afrondingsfase en één docent volgt een *professional doctorate* in Engeland. Een groot deel van het team heeft een bredere scope dan alleen de MEN omdat zij, bijvoorbeeld, ook werken als docent 'nascholing' binnen het educatieve domein. Ook zijn sommige docenten verbonden aan het lectoraat Onderwijsinnovatie en ICT of het lectoraat Leraren en Lerarenopleiders in Inclusieve Leeromgevingen. Het auditpanel stelt vast dat het docententeam voldoende is toegerust om de opleiding te verzorgen.

Het kernteam bestaat uit dertien docenten. De flexibele schil bestaat uit negen docenten die vrijwel allen meerdere jaren betrokken zijn. Het team docenten bevindt zich in wat de opleiding noemt 'een dynamische fase', aangezien ongeveer een derde van hen relatief kort in dienst is. Deze teamvernieuwing is positief en verfrissend maar vraagt ook veel van de kernteamleden die al langer in dienst zijn. Omdat de expertise in het kernteam is uitgebreid door de recente teamontwikkeling wordt de flexschil kleiner. Tijdens de audit is het auditpanel het volgende gebleken:

- Het betrekken van de flexschil bij de curriculumvernieuwing blijkt in de praktijk een hele uitdaging. De MEN nodigt hen uit bij twee studiedagen en tussentijdse overleggen, hoewel

dit roostertechnisch vaak lastig is om te organiseren. Om iedereen toch goed te informeren is er sinds begin dit schooljaar een nieuwsbrief die vijfmaal per jaar verschijnt.

- Het kernteam houdt het opleidingskwaliteit op peil, er zijn daarvoor 20 dagdelen als studiedagen ingepland.
- Docenten nemen deel aan leerwerkplekavonden en leerwerkplekactiviteiten om verbonden te zijn met de praktijk van de studenten.
- Een aantal docenten vervult de rol van kartrekker, curriculumdesigner, voorzitter commissie masterproject, contactpersoon beroepsverenigingen of lid van de examencommissie.
- De door docenten als hoog ervaren werkdruk leidde tot twee werkdrukinterventies: extra facilitering van docenten en ondersteuning vanuit de opleiding door extra mankracht. Mede door de coronapandemie en een relatief hoog, voornamelijk niet-werkgerelateerd verzuim, is de eerste interventie niet gelukt.
- De valkuil is dat docenten vanuit persoonlijke ambitie, professionele waarden en enthousiasme meer doen dan de MEN van hen vraagt. Het samen reflecteren op balans tussen inzet, werkdruk en ambities is onderwerp tijdens studiedagen en persoonlijke inzetgesprekken, zo geeft de MEN aan.
- De toenemende maatwerkvraag doet een beroep op de wendbaarheid van de organisatie en docenten. Een voorbeeld daarvan is een masterprogramma op verzoek op een andere lesdag en andere tijden dan de opleiding gewend is. Dit vereist veel flexibiliteit van zowel de bedrijfsvoering van de MEN als van het docententeam.

Het auditpanel stelt, na gesproken te hebben met de relevante partijen en na bestudering van de documentatie, vast dat er sprake is van een gedreven en gemotiveerd docententeam. Het is wel van belang dat de opleiding haar docenten in staat blijft stellen om de vernieuwing van het onderwijs, waar zij thans middenin zit, mogelijk te maken. Tijdens de audit viel in dit verband het woord 'pauzeknop' en bleek dat de MEN middels teambijeenkomsten verder uitwerkt over hoe zij haar docenten in staat blijft stellen dat de onderwijsvernieuwing doorgaat (temporiseren of juist niet?) zonder dat werkdruk en ziekteverzuim verder oplopen. Tijdens de audit bleek dat docenten verder willen gaan met de vernieuwingen op onderwijsgebied maar dan wel getemporiseerd. Het auditpanel put voldoende vertrouwen uit de auditgesprekken en de genomen en nog te nemen maatregelen dat management (waaronder de directeur Domein Bewegen en Educatie en de nieuwe opleidingsmanager a.i.) en docenten hier uitkomen en dat de teambijeenkomsten over werkdruk, aansturing en programmering daarbij een belangrijke rol spelen. Positief in dit verband is verder dat de opleiding twee nieuwe collega's aantrekt en dat de opleiding het team nauw betreft bij het profiel van de nieuwe opleidingsmanager.

Engelstalige naamgeving opleiding

De opleiding hanteert een Engelstalige naam die in landelijke verband is overeengekomen. De MEN-opleiding volgt de landelijke afspraak hieromtrent. Verder sluit een Engelstalige naam van een masteropleiding goed aan op buitenlandse (academische) opleidingen met een vergelijkbaar curriculum met dezelfde thema's en problematieken en die zich op een identiek werkveld richten; herkenbaarheid en vergelijkbaarheid van de opleiding vormen hierbij de centrale thema's. Voor de opleiding belangrijke publicaties zijn veelal terug te vinden in Engelstalige vakliteratuur. Voor afgestudeerden die in het buitenland aan de slag willen of bij een buitenlandse organisatie die in Nederland een vestiging heeft werkzaam zijn, levert een Engelstalig getuigschrift herkenbaarheid op. De vlag dekt daarmee de lading. Masteropleidingen in Nederland, zowel in het wo als het hbo, hebben veelal ook een Engelstalige naam om vergelijkbare redenen. Het auditpanel onderschrijft de Engelstalige naamgeving.

Weging en Oordeel

De MEN onderscheidt vier inhoudelijke profielen: gedrag, begeleiden, leren en leiderschap. Binnen elk profiel biedt zij leerroutes/leerplannen aan op basis van door het werkveld gewenste specialisaties. Daarnaast is er gelegenheid voor studenten om maatwerkleroutes te volgen op basis van hun voorkeur. Het curriculum is afgestemd op de doelgroep waar MEN zich op richt en

staat in dienst van het primaire proces, met accenten gedrag, leren, begeleiden. Waar de Master Learning & Innovation (MLI) zich concentreert op het aansturen van teams, is de MEN meer gericht op het pedagogisch-didactische domein. De opbouw van het curriculum in de combinatie van inhoudelijke, diepgaande modules en de twee integrale lijnen zitten volgens het auditpanel goed in elkaar. Wel verdient de inhoudelijke doorontwikkeling van de opleiding weer meer prioriteit. Het docententeam is gedreven en gemotiveerd om de hoogste kwaliteit te leveren. In het leerplan borgt de MEN de dekking van de competenties en leeruitkomsten op adequate wijze. De opleiding kan de koppeling tussen leeruitkomsten en rollen nog verder verhelderen. Laat de leerroutes die MEN onderscheidt meer samenwerken. Studenten hebben volop gelegenheid om zich te profileren door inhoudelijke keuzes te maken en persoonlijke accenten te leggen in keuzebewijzen waarbij inhoud, vorm en omvang geheel vrij zijn. Theorie en praktijk gaan samen, hetgeen studenten waarderen. De actualiteit van de literatuur is nog een punt van aandacht. Het didactisch concept sluit aan op de doelgroep waar de MEN zich op richt.

Het gedreven, gemotiveerde docententeam is ruimschoots toegerust om de opleiding te verzorgen. Als essentieel beschouwt het auditpanel de wijze waarop het management de werkdruk en het ziekteverzuim onder docenten terugdringt zodat er meer 'lucht' ontstaat bij het docententeam om onderwijsinnovatie tot een goed einde te brengen. Het auditpanel heeft hier vertrouwen in, gelet op de maatregelen die het management en docententeam gezamenlijk hebben genomen en nemen, waaronder de teambijeenkomsten, het aantrekken van nieuwe collega's en de benoeming van een nieuwe opleidingsmanager a.i. De opleiding maakt steeds meer gebruik van digitale hulpmiddelen.

Gelet op het bovenstaande, beoordeelt het auditpanel standaard 2 als 'voldoet'.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Het curriculum staat in dienst van het leren, waarbij de inhoud zich richt op het behalen van de leerresultaten. Het eindniveau is leidend voor het ontwerp van het curriculum, maar de opleiding kan het verband tussen de leeruitkomsten en de niveaubepaling nog verder uitwerken. De beoordelings- en feedbackinstrumenten zijn ontworpen om de voortgang op weg naar het eindniveau te meten. In een leerplan borgt de MEN de dekking van de competenties en leeruitkomsten. De student heeft volop de gelegenheid om zich te profileren door inhoudelijke keuzes te maken en persoonlijke accenten te leggen in keuzebewijzen waarbij inhoud, vorm en omvang geheel vrij zijn.

Toetsen als ondersteuner van het leerproces

De visie op toetsen is ontwikkelingsgericht, waarbij het summatief toetsen tot een minimum is beperkt. In de visie van de opleiding zijn leer- en onderwijsactiviteiten en toetsactiviteiten met elkaar verbonden. De door de opleiding aangeboden leeractiviteiten sluiten aan op de leeruitkomsten. Leeractiviteiten en hieraan verbonden formatieve en summatieve toetsing zijn door de MEN in samenhang ontwikkeld. De MEN heeft verder een ontwikkelingsgerichte visie op toetsen en waarderen, die verankerd is in de visie op leren en opleiden. Centraal staan assessments waarmee de MEN de ontwikkeling van de student bepaalt.

Binnen de opleidingscommunity vinden studenten en docenten de benodigde achtergrondinformatie over toetsen en beoordelen, zoals de handleidingen voor het aanmaken van de portfolio's en het procedurele verloop van de assessments. Studenten weten hoe ze beoordeeld worden en op basis van welke criteria.

Binnen de MEN is sprake van een verschuiving van summatief naar formatief toetsen. Eerder beoordeelde de MEN moduleproducten en het masterproject op een summatieve wijze op basis van een vierpuntsschaal. Bij een summatieve beoordelingen gaven examinatoren een schriftelijke toelichting met feedback en feedforward. Tijdens de audit bleek dat het geven van deze feedback veel docenttijd kostte. Studenten blijken weinig te doen met feedback achteraf tenzij zij een toets niet behalen. Vanaf cohort 2022 staat formatief waarderen binnen de MEN centraal. Hiermee wil de opleiding onder andere bereiken dat toetsen het leerproces van studenten meer ondersteunen: zij krijgen *just-in-time* informatie over hun prestaties en kunnen daar direct hun studie inspanningen op aanpassen. Het auditpanel ondersteunt de MEN bij haar streven om mede door middel van een formatieve feedbackcultuur de kwaliteit van de toetsing te versterken.

Toetsen en beoordelen

Een sterk punt van de MEN vormt haar relatie met de beroepspraktijk. Studenten dienen niet alleen te beschikken over voldoende theoretische bagage, maar moeten deze ook toepassen in de beroepspraktijk. Toetsing van de prestaties van studenten in onder andere de beroepspraktijk vindt plaats door middel van een assessment. Daarbij maakt de opleiding gebruik van gecertificeerde assessoren. Het werkveld is hierbij betrokken als medebeoordelaar. Ook deze zijn door Windesheim hiervoor opgeleid en blijken veelal MEN-alumni te zijn.

Tijdens hun opleiding werken studenten aan een portfolio waarin ze bewijsstukken opnemen die de MEN integraal en holistisch waardeert. Studenten zijn goed op de hoogte van de eisen die de opleiding stelt aan een portfolio en beschrijving van de portfolio-opbouw in de assessmenthandleidingen, zo stelt het auditpanel vast. Vanaf 2022 heeft de student zelf de regie bij het samenstellen van zijn portfolio. Gedurende de opleiding oordeelt en waardeert de opleiding door middel van assessments de prestaties van studenten; de opleiding heeft het in dit verband over een continuüm aan oordelen en waarderingen. Om de objectiviteit zoveel mogelijk te garanderen bij beoordelingen, zet de opleiding in op het meerogenprincipe. Bij beoordelingen zijn altijd minimaal twee beoordelaars betrokken, zo mogelijk meer.

Competentie-examens en integrale rolassessments geven studenten inzicht in hun integrale ontwikkeling en met name in wat er nog moet gebeuren om het eindniveau aan te tonen. Tijdens de assessments weegt de MEN de mate van transfer en integratie van de opgedane kennis in het handelingsrepertoire en de beroepsidentiteit. De opleiding werkt bij zowel modules als assessments vanaf dag één met beoordelings- en feedbackinstrumenten.

Het auditpanel maakt een onderscheid tussen de wijze van beoordeling vóór en ná 2022.

Tot 2022

Vóór 2022 maakte MEN gebruik van één gevalideerd generiek beoordelingsinstrument. Daarbij zijn de MEN competenties omgezet in concreet meetbare indicatoren. Beoordelaars beoordeelden toen aan de hand van eenzelfde set beoordelingsindicatoren. Als de moeilijkheidsgraad van het curriculum toenam, veranderde de set beoordelingsindicatoren niet. Alleen de bewijskracht veranderde op basis van de complexiteit van de uit te voeren opdracht. Dit principe vormt overigens, zo geeft de MEN aan, ook na 2022 het uitgangspunt. Vanaf cohort 2022 werkt de opleiding met leerroutespecifieke instrumenten. Daarbij onderscheidt de opleiding de drie rollen en zijn zij uitgewerkt in leeruitkomsten die eenzelfde opbouw kennen en waarin de masterstandaarden herkenbaar zijn.

Tot 2022 beoordeelden moduledocenten in hun rol als examiner de beroepsopdrachten. Het beoordeelde werk nam de student op in het portfolio en woog mee in het assessorenoordeel over de integrale ontwikkeling van de student. Het masterproject beoordeelden een onafhankelijke eerste examiner en de begeleider van de student als tweede examiner. Tot het cohort 2022 werden jaarlijks enkele masterprojecten door een tweede beoordelaar van een andere MEN-opleiding beoordeeld. Een onderdeel van het competentie-examen was de 'paradeproeve' waarbij de student aan de hand van zijn masterproject het door hem bereikte masterniveau aan assessoren en werkveld presenteert. Een sterk punt hierbij vindt het auditpanel dat de MEN hierbij het werkveld nauw betrok: leerwerkplekbegeleiders en leidinggevendenden konden hierbij als '*critical friends*' aanschuiven.

Na 2022

Vanaf 2022 beoordelen moduledocenten, *peers* en werkplekbegeleiders door middel van formatieve feedback de beroepsproducten van de student. Hun feedback maakt vervolgens deel uit van de bewijsstukken die de student opneemt in zijn portfolio. De opleiding blijft ook na 2022 werken aan een zo hoog mogelijke interbeoordelaarsbetrouwbaarheid door middel van kalibreersessies, zowel binnen de hogeschool als met partners van buiten Windesheim.

Tijdens de audit bleek dat in opdracht van de examencommissie er tijdens de implementatiefase van de formatieve feedbackcultuur onderzoek is gedaan naar de feedbackkwaliteit. Daar waar sprake was omissies, zijn in overleg tussen examencommissie en management maatregelen genomen waaronder het versterkt inzetten op kalibratie en de kwaliteit van feedback. Het auditpanel merkt in dit verband op dat zij de kwaliteit van de feedback bij de door haar bestudeerde (en beoordeelde) studentproducten over het algemeen als goed kwalificeert, al waren er in een

enkel geval wel discrepanties tussen de feedback (die wat omvang betreft wisselde) en het beoordeelde niveau.

Leerwegaafhankelijk toetsen

Het auditpanel stelt vast dat de MEN veel werk maakt van de wijze van toetsing, zowel nu als in de toekomst. Dit betekent dat er ten tijde van de audit sprake was van een 'zoekproces' op het terrein aan toetsing. Het auditpanel was positief over de ontwikkelingen die de MEN beschrijft in de documentatie en van een toelichting voorzag tijdens de audit.

Het werken met leerwegaafhankelijk toetsen door de MEN heeft consequenties voor de wijze waarop zij toetst. Tijdens de audit en in een de documentatie opgenomen overzicht beschrijft de opleiding de consequenties die goed aansluiten op de NVAO eis rondom studentgecentreerd studeren en de ondersteuning die toetsen bieden bij het leerproces van studenten. Een aantal voorbeelden (dus niet uitputtend) van de consequenties van het leerwegaafhankelijk toetsen door de MEN:

- Student is regisseur, voorlopig plant MEN nog de assessments, maar maatwerk is mogelijk en wordt de toekomst.
- Student schrijft de assessmentrapportage bij de eerste twee assessments (verwerken van feedback is leren en zelf regie nemen over verdere ontwikkeling).

Een voorgeschreven structuur past niet bij vormvrijheid maar de MEN wil niet dat examinatoren 'verdrinken' in een veelheid van vormen. Voorlopig kiest de opleiding voor een portfoliovoorschrift met meer vormvrijheid op individuele bewijsstukken.

De leeruitkomsten zijn voldoende specifiek en meetbaar. De MEN werkt in het beoordelingskader een set van rollen en taakgebieden met leeruitkomsten en beoordelingsindicatoren uit in *rubrics*. Er zijn *rubrics* voor de niveaubepaling 1, 2, 3 en 4 maar (nog) niet voor de leeruitkomsten. Het auditpanel stelt vast dat de opleiding een goed doordacht systeem hanteert van leerwegaafhankelijk toetsen. Er zijn daarbij wel nog een aantal vraagpunten, zo stelt de MEN vast, maar het auditpanel heeft er vertrouwen in dat de opleiding deze weet te beantwoorden. Voorbeelden van deze vragen hebben betrekking op de mate van vormvrijheid voor studenten om een eigen leerplan samen te stellen en de vraag of de MEN nog wel leerplannen/specialisaties moet 'voorsorteren'. Het werken met leeruitkomsten en leerwegaafhankelijk toetsen is nog deels in ontwikkeling maar de wijze waarop de MEN dit thans hanteert beoordeelt het auditpanel als adequaat

Toetskwaliteit

Het toets- en leerplan in het Onderwijs- en examenreglement borgt de dekking van de leerresultaten en de toetsdiversiteit. Het auditpanel stelt vast op basis van door haar bestudeerde studentproducten dat de validiteit (meet de opleiding wat zij beoogt te meten) en betrouwbaarheid (hoe consistent meet een methode iets; zijn de uitkomsten hetzelfde als de opleiding een meting op exact dezelfde wijze nogmaals uitvoert?) van de toetsen in orde zijn. De eisen die de MEN aan studenten stelt bij het maken van toetsen zijn duidelijk.

Examencommissie

De examencommissie heeft als taak om het vereiste niveau van studenten te borgen en maakt hierbij gebruik van een door haar ontwikkelde checklist. Verder analyseert de examencommissie jaarlijks steekproefsgewijs beoordelingen van een aantal onderwijseenheden. Ook voert zij een steekproef uit op het naleven van de richtlijnen voor het beoordelen, inleveren en resultaten invoeren. Om de examencommissie in staat te stellen om de kwaliteit van de toetsen te borgen, informeert de opleiding de examencommissie jaarlijks over de verdere ontwikkeling van het toetsprogramma. De examencommissie evalueert jaarlijks het eigen functioneren aan de hand van indicatoren en *good practices* en doet hiervan verslag in haar jaarverslagen. Het auditpanel heeft een aantal jaarverslagen bestudeerd en stelt vast dat de examencommissie haar wettelijke taken naar behoren uitvoert en daarbij toetsing en beoordelingswijzen tegen het licht houdt.

De examencommissie benoemt examinatoren en let daarbij op hun expertise, vakinhoudelijke kennis en bekwaamheden alsmede hun kennis op de terreinen toetsing en beoordelen. Eén lid van de examencommissie is SKE-gecertificeerd. Twee leden van de examencommissie zijn BKE-gecertificeerd en een derde lid rond deze certificatie eind dit cursusjaar af. Het auditpanel is hier tevreden over. Alle examinatoren zijn BKE gecertificeerd via het Cito. De examencommissie heeft een eigen scholingsagenda om de kwaliteit van de commissie op orde te houden. Zij is er zich terdege van bewust dat er op het terrein van toetsing en beoordelen nog uitdagingen liggen. Bijvoorbeeld op het terrein van formatieve feedbackcultuur waar:

- leeruitkomsten de ruggengraat vormen, leidend tot de leerresultaten;
- het gaat over het *proces* leidend naar het eindniveau;
- feedback een centraal thema is binnen een toetscultuur, feedback die ontwikkelingsgericht is en waar studenten daadwerkelijk iets aan hebben.

Feedbackgeletterdheid en leerwegaafhankelijk toetsen brengen met zich mee dat in het werk van de examencommissie nieuwe accenten liggen: meer nadruk op procesmatige zaken zoals kalibreren, kwaliteit van feedback geven, kwaliteit van de leeruitkomsten zelf. Het innovatieproces neemt met zich mee dat de opleiding opnieuw moet nadenken over het taalveld van toetsing. Hoe verhoudt zich 'formatieve feedbackcultuur' met 'programmatisch assessen'? Het auditpanel geeft in overweging dit als docententeam verder te doordenken.

De examencommissie heeft haar rol genomen door het belang van twee opleidingsassessoren te benadrukken, en het kalibreren prioriteit te geven.

Verder is het auditpanel tevreden over de wijze waarop de examencommissie functioneert, zij zijn voldoende toegerust voor hun rol en takenpakket.

Afstuderen

De MEN heeft de afgelopen jaren afscheid genomen van de klassieke thesis in de vorm van een praktijkgericht onderzoek. Tot 2018 was dit een verplicht bewijsstuk waarmee studenten het door hen behaalde niveau aantoonde. Uit gesprekken met studenten en alumni kwam naar voren dat de thesis te veel was gericht op instrumentele onderzoeksvaardigheden en te weinig op de professionele rolontwikkeling. Daaropvolgend heeft de MEN, in overleg met de veldadviesraad, docenten en studenten vanaf 2017 verbeteracties voorbereid en is zij vanaf 2018 gestart met de implementatie van het huidige masterproject als opvolger van het praktijkgericht onderzoek. Het auditpanel vindt dit een logisch maatregel, genomen na consultatie van de relevante partijen.

Het masterproject in haar huidige vorm is zodanig vormgegeven dat studenten hier hun onderzoekende houding en onderzoeksvaardigheden kunnen inzetten voor duurzame onderwijsverbetering. Studenten presenteren dan (1) hun professionele ontwikkeling en (2) de doorwerking van hun masterproject vanaf schooljaar 2019 tijdens de masterparade. Vanaf datzelfde jaar maakt deze presentatie deel uit van het laatste competentie-examen. De inhoudelijke en onderzoeksmatige kwaliteit van het masterproject beoordeelt de MEN afzonderlijk.

Studenten tonen hun eindniveau tijdens de integrale assessments waarbij portfolio's met beroepsproducten centraal staan. In een portfolio toont de student zijn groei als professional en levert hij een bijdrage aan de schoolontwikkeling. De MEN stelt aan alle beroepsproducten dezelfde eisen op het gebied van zelfstandigheid, complexiteit, relevantie, actualiteit, authenticiteit, kwantiteit en transparantie.

Studenten tonen op minimaal twee momenten hun niveau tijdens een summatief integraal rolassessment of competentie-examen. Om het eindniveau af te stemmen op de verwachtingen van het werkveld, kalibreert de MEN regelmatig, zowel intern als extern. Voorbeelden zijn de jaarlijkse kalibratie van het eindniveau met de WOSO-partners en de tweejaarlijkse WOSO-validatie van het eindniveau. De opleiding heeft dit verder uitgewerkt in de WOSO-validatie eindniveau

oktober 2022 en in het Onderzoek borging eindniveau 22-23. Uit deze sessies ontstaat het beeld dat MEN studenten levert die het masterniveau hebben behaald (over het oordeel van het auditpanel over het gerealiseerd niveau verwijst het naar standaard 4). De werkveldtevredenheid over het ervaren niveau van de MEN meet zij binnen de kaders van een bekwaamhedenonderzoek. In 2020 leverde dit de opleiding de waardering op van een 7,8 op een 10-puntsschaal. Ook vraagt de MEN naar de tevredenheid over het ervaren eindniveau tijdens tweejaarlijkse alumni-interviews. Alumni oordelen dan positief over de opleiding (zie ook standaard 4).

Vanaf het cohort 2022 toont de student de rol van praktijkgericht onderzoeker niet meer aan met een verplicht masterproject op een geprogrammeerd moment. De MEN meet het door de student behaalde eindniveau aan de hand van een beknopt eindportfolio. Om te borgen dat de MEN op het voorgeschreven eindniveau kwalificeert, zet zij bij het afstudeerassessment drie assessoren in: een werkveldassessor met het oog op de praktijkrelevantie en de teacher-leaderrol, een opleidingsassessor die inhoudelijk expert is op het gebied van de specialisatie en een opleidingsassessor met onderzoeksexpertise. Een zorgvuldige wijze van werken volgens het auditpanel. Om hun eindniveau in de rol van praktijkgericht onderzoeker aan te tonen, moet de student blijven bewijzen dat hij de onderzoekscyclus correct kan doorlopen, maar de manier waarop dit gebeurt, is zijn eigen keuze. Het masterproject in de huidige vorm wordt een keuzeonderdeel binnen het programma.

Weging en Oordeel

Het eindniveau is leidend voor het ontwerp van het curriculum, maar de opleiding kan het verband tussen de leeruitkomsten en de niveaubepaling nog verder uitwerken. De beoordelings- en feedbackinstrumenten zijn ontworpen om de voortgang op weg naar het eindniveau te meten. Het auditpanel vindt dat de MEN een systeem van toetsen en beoordelen heeft ingericht dat de validiteit, betrouwbaarheid en, voor studenten, de transparantie waarborgt. Het werken met leeruitkomsten en leerwegaafhankelijk toetsen is nog deels in ontwikkeling maar de wijze waarop de MEN dit thans hanteert beoordeelt het auditpanel als adequaat. Als positief beoordeelt het auditpanel het gegeven dat de MEN in beeld heeft op welk terrein zij zich nog kan verder ontwikkelen. Zij betreft hierbij ook buiten de opleiding gelegen partijen. Het afstudeerprogramma kenmerkt zich door een centrale rol voor het portfolio en assessments en het zorgt ervoor dat de MEN studenten op alle beoogde leerresultaten toetst. De opleiding bevindt zich in een innovatieproces dat zij als 'formatieve feedbackcultuur' kenschetst. De examencommissie is goed aangesloten op dit proces maar kan een nog proactievare rol nemen bij de ontwikkeling van borginstrumenten. Zij is voldoende toegerust, de leden beschikken minstens over een BKE en voert haar (deels wettelijke) taken naar behoren uit. Het regelmatig kalibreren intern maar ook met externe partijen beschouwt het auditpanel als een goed initiatief.

Gelet op het bovenstaande, beoordeelt het auditpanel standaard 3 als 'voldoet'.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Voorafgaand aan de audit heeft het auditpanel 15 afstudeerproducten bestudeerd en beoordeeld. Deze afstudeerproducten bestaan uit het integrale competentie-examen 2 met daarnaast een masterproject waarin de student de competentie 'Praktijkgericht onderzoeken' aantoont. Het betreft overigens een veelheid aan producten die studenten tijdens hun competentie-examen 1 en 2 moeten laten zien. Dat deed het auditpanel soms verlangen naar meer eenvoud: beperk het aantal onderdelen die de student schrijft om het afstudeerniveau aan te tonen.

Het auditpanel beoordeelt de afstudeerproducten als voldoende en daarmee het masterniveau representerend. Inhoudelijk inzoomend op de masterproef merkt het auditpanel op dat:

- de elementen die horen bij een praktijkonderzoeker erin aanwezig zijn, te weten: kennis/theoretische verdieping, praktijkcontext, betekenis geven; communiceren van bevindingen.
- studenten de validiteit en betrouwbaarheid van hun onderzoeksmatige aanpak nog beter/duidelijker kunnen uitwerken.
- de literatuurcomponent voldoende is maar studenten kunnen deze verder versterken door meer gebruik te maken van recente vak- en wetenschappelijke literatuur (in het bijzonder ook reviewstudies).

Het auditpanel zag wel in de afstudeerproducten overlap met de masteropleiding Learning & Innovation. In het bijzonder geldt dit voor de leerroute 'Begeleider in het onderwijs'. Gegeven de profileren van de MEN kan zij haar studenten nog meer laten putten uit haar vakinhoudelijke kant en daarbij het MEN karakter nog duidelijker voor het voetlicht brengen bij de afstudeerproducten. Het auditpanel geeft de opleiding in overweging om studenten die verschillende soorten onderzoek doen meer context te geven over *appreciative inquiry*, *design thinking* en ontwerpgericht onderzoek.

Zowel alumni als het werkveld zijn tevreden over de kwaliteit van de opleiding. De MEN heeft voor alumni duidelijk een meerwaarde en leidt meer dan eens tot een zwaardere functie of een zwaarder takenpakket binnen een onderwijsorganisatie. Het werkveld acht deze opleiding van belang omdat afgestudeerden een bijdrage leveren aan de verdere professionalisering van individuele werknemers in het onderwijs en aan (de implementatie van) onderwijsinnovaties

Weging en Oordeel

De MEN levert studenten af die het masterniveau representeren. Zij dienen als bewijs van dat masterniveau een aanzienlijk aantal producten te leveren dat, wat het auditpanel betreft, teruggebracht kan worden tot een beperkter aantal op de beroepspraktijk gerichte afstudeerproducten. De elementen die horen bij een praktijkonderzoeker trof het auditpanel aan bij de afstudeerwerken, waarbij onderzoeksmethodiek, gebruik van literatuur en validiteit en betrouwbaarheid in een aantal gevallen nog een aandachtspunt vormen. De impact van studentproducten op de beroepspraktijk kan toenemen. Deze is nu bescheiden. Tenslotte merkt het auditpanel op dat de opleiding zich nog nadrukkelijker kan onderscheiden bij haar eindwerken van de MLI. De modules bieden daartoe voldoende aanknopingspunten.

Gelet op het bovenstaande, beoordeelt het auditpanel standaard 4 als 'voldoet'.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

De opleiding beschikt over een goed vormgegeven curriculum, verankerd in (inter)nationale kaders. Het team docenten is ruimschoots toegerust door hun vakinhoudelijke kennis en kennis van de beroepspraktijk, om de opleiding te verzorgen. De praktijkgerichtheid van de MEN is hoog, de studentgecentreerdheid staat eveneens hoog in het vaandel. Daarmee leidt de hbo-master Educational Needs professionals op die voldoende gekwalificeerd zijn op masterniveau. Voor alle standaarden voldoet de opleiding voor de opleidingslocaties Zwolle, Groningen, Enschede, Leeuwarden en Almere in de varianten voltijd en deeltijd aan de basiskwaliteit zoals beschreven in het Beoordelingskader 2018 van de NVAO.

Op basis van de beslisregels van de NVAO komt het panel tot het algemene eindoordeel 'positief' voor de hbo-masteropleiding Educational Needs en adviseert de NVAO de accreditatie van deze opleiding in de varianten voltijd en deeltijd te continueren.

6. AANBEVELINGEN

- Het auditpanel adviseert de opleiding om een toekomstvisie te formuleren op de terreinen inclusie en diversiteit en dit in alle leerroutes goed uit te werken.
- Formuleer je maatschappelijke opdracht/bijdrage nog duidelijker en communiceer deze ook naar alle voor de opleiding relevante partijen. Betrek hierbij ook het werkveld, waaronder de veldadviesraad, en de opleidingscommissie.
- De inhoudelijke doorontwikkeling van de MEN verdient de komende jaren weer meer prioriteit.
- Laat de leerroutes meer onderling samenwerken, zowel binnen de opleiding als in het werkveld waar de student werkt aan zijn opdrachten. Benut elkaars *know how* en expertise die deel uit maakt van iedere leerroute.
- Verhelder de koppeling tussen leeruitkomsten (waar geen sprake is van niveaus) en rollen (wel sprake van niveaus).
- Verhelder het taalveld als het gaat over 'op weg naar een formatieve feedbackcultuur' versus programmatisch assen. Maak het taalveld scherper en gemeenschappelijker.
- De A&O lijn verdient nog nadere beschouwing als het gaat over welk onderzoek in welke leerroute op welk moment.
- Het auditpanel stelt, vast dat er sprake is van een gedreven en gemotiveerd docententeam. Het is blijvend aandachtspunt dat de opleiding haar docenten in staat blijft stellen om de vernieuwing van het onderwijs, waar zij thans middenin zit, mogelijk te maken zonder dat werkdruk en ziekteverzuim verder oplopen.

BIJLAGE I**Scoretabel**

Scoretabel paneloordelen Christelijke Hogeschool Windesheim hbo-masteropleiding Educational Needs, Zwolle, Enschede, Groningen, Leeuwarden, Almere voltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	Voldoet
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	Voldoet
Standaard 3. Toetsing	Voldoet
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet
Algemeen eindoordeel	Positief

Scoretabel paneloordelen Christelijke Hogeschool Windesheim hbo-masteropleiding Educational Needs, Zwolle, Enschede, Groningen, Leeuwarden, Almere deeltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	Voldoet
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	Voldoet
Standaard 3. Toetsing	Voldoet
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet
Algemeen eindoordeel	Positief

BIJLAGE II

Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo-masteropleiding Educational Needs. Christelijke Hogeschool Windesheim. Datum locatiebezoek: 12 april 2023.

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)	
08.00 – 8.15	A2.77	Inloop & ontvangst auditpanel	
08.15 – 09.00	A2.77	Vooroverleg auditpanel	
09.00 – 09.45	A2.77	Opleidingsmanagement Academic director Opleidingsmanager a.i.	
09.45 – 10.45	A2.77	Opleidingstentoonstelling en eventueel kort lesbezoek	
10.45 – 11.00	A2.77 / personeels- kamer A2	Pauze / Intern overleg auditpanel	
11.00 – 11.45	A2.77	Examencommissie voorzitter secretaris lid lid	
11.45 – 12.30	A2.77 / personeels- kamer A2	Lunch en overlegtijd auditpanel	- intern overleg - bestudering documenten ter inzage
12.30 – 13.15	A2.77	Studenten 1 ^e jrs, leerroute Gedrag 2 ^e jrs, leerroute Gedrag 1 ^e jrs, leerroute Begeleider in het onderwijs 2 ^e jrs, leerroute Begeleider in het onderwijs 2 ^e jrs, leerroute Leiderschap 1 ^e jrs, leerroute Leren 2 ^e jrs, opleidingscommissie	
13.15 – 13.30	A2.77 / personeels- kamer A2	Pauze / Intern overleg auditpanel	- intern overleg - bestudering documenten ter inzage
13.30 – 14.15	A2.77	Docenten Hoofddocent leiderschap, VZ commissie praktijkgericht onderzoek en senior onderzoeker lectoraat Urban Care & Education Hoofddocent, lectoraat en onderzoeksbegeleider	-

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)	
		Docent en onderzoeksbegeleider Docent, coach en onderzoeksbegeleider Senior facilitator onderwijs, internationalisering en maatwerk Docent en studiecoach	
14.15 – 14.30	A2.77 / personeelskamer A2	Pauze / Intern overleg auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - intern overleg - bestudering documenten ter inzage
14.30 – 15.15	A2.77	Curriculumcommissie en lectoren Academic director Curriculumdesigner Gedrag Curriculumdesigner Leren Curriculumdesigner Begeleiden en Innoveren Lectoraat Leraren en Lerarenopleiders in inclusieve leeromgevingen Lectoraat Onderwijsinnovatie en ICT	
15.15 – 15.30	A2.77 / personeelskamer A2	Pauze / Intern overleg auditpanel	
15.30 – 16.15	A2.77	Alumni / Werkveldvertegenwoordiging Veldadviesraad / tot voor kort bestuurder PO Veldadviesraad / SO (Openbaar Onderwijs Emmen) Veldadviesraad / MBO (Deltion College) Alumnus Leiderschap en Gedrag Alumnus Gedrag Alumnus Begeleider in het onderwijs Alumnus Leren	
16.15 – 16.30	A2.77 / personeelskamer A2	Pauze / Intern overleg auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - intern overleg - bestudering documenten ter inzage - bepalen pending issues

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)	
16.30 – 16.45	A2.77	Pending issues (alle gesprekspartners zijn hiervoor beschikbaar)	- (indien van toepassing)
16.45 – 17.00	A2.77	Intern overleg auditpanel	- bepaling voorlopige beoordeling
17.00 – 17.30	A2.77	Terugkoppeling	

'NB. In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.'

Werkwijze

Bij de beoordeling van de opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' van september 2018. Hierin staan de standaarden waarop het auditpanel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

De secretaris lichtte het auditpanel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het auditpanel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het auditpanel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het auditpanel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en -daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel. Het auditteam ontving geen reactie.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

De visitatie binnen dit cluster is uitgevoerd door Hobéon. Gedurende het traject vond er afstemming plaats tussen de deelpanels van de verschillende opleidingen over de opzet en de focuspunten van de audits.

Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Verder wordt de afstemming tussen de auditpanels gerealiseerd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit Hobéon en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Beperkte opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien Standaard 1 voldoet en maximaal twee standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een of twee standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III

Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatie rapport opleiding.
- Opleidings- en toetskaders.
- Schematisch programmaoverzicht.
- Masterclasses en leergangen.
- Certificaat assessmentcentrum.
- Nieuwsbrieven.
- Publicaties.
- Validatie.
- Studiedagen.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Veldadviesraad.
- Overzicht van het ingezette personeel:
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid.
- Overzichtslijst van *alle* recente eindwerken (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie en verslagen opleidingscommissie.
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.

Het panel heeft van vijftien studenten de eindwerken bestudeerd en beoordeeld. Om redenen van privacy zijn de namen van afgestudeerden en hun studentnummers van wie het panel de eindwerken heeft bekeken niet opgenomen in deze rapportage. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummer evenals de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 23 januari 2023 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de masteropleiding Educational Needs van Christelijke Hogeschool Windesheim. Deze opleiding behoort tot onderstaande visitatiegroep.

Naam visitatiegroep:	HBO Master Special Educational Needs
-------------------------	--------------------------------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Rol	Korte functiebeschrijvingen
Drs. R. van der Herberg	Voorzitter	Ervaren en gecertificeerd lead auditor voor accreditaties in het hoger onderwijs, adviseur voor ho, mbo ,vo en po op het gebied van kwaliteitszorg (o.a. INK),excellentie en duurzaamheidsvraagstukken.
Y. Richards-vlam MSc	Lid	Directeur De Sprienke, School voor (V)SO in Goes.
Dr. M. Hendriks	Lid	Academic director en hoofddocent/onderzoeker Master Leren en Innoveren (Saxion) en Directeur TechYourFuture, Centre of Expertise voor Techniekonderwijs (UT).
Dr. M. van Popta	Lid	Hogeschoolhoofddocent/senior onderzoeker Meertaligheid en Onderwijs
M. Pelsers	Studentlid	Student Master Educational Needs, Hogeschool Utrecht.

Drs. G. Broers	Secretaris	Gecertificeerd secretaris NVAO.
----------------	------------	---------------------------------

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Hobéon

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag
+31 (0)70 30 66 800
info@hobéon.nl
www.hobéon.nl